

Người làm: Nguyễn Minh Hiếu

Zalo: Nguyễn Minh Hiếu - số đt zalo: 0962882326

Email: mhieuvq@gmail.com

CD5: SỐ NGUYÊN TỐ, HỢP SỐ

Dạng 1: Sử dụng các tính chất của phép chia số nguyên

A. Trắc nghiệm (nếu có)

B. Tự luận

Câu 1. (HSG 7 huyện Kinh Môn 2020 - 2021)

Cho các số nguyên dương a, b, c, d thỏa mãn $a^2 + b^2 + c^2 + d^2$ chia hết cho 2. Chứng minh rằng: $a + b + c + d$ là hợp số.

Lời giải

Ta có:

$$\begin{aligned} a^2 + b^2 + c^2 + d^2 - a - b - c - d &= (a^2 - a) + (b^2 - b) + (c^2 - c) + (d^2 - d) \\ &= a(a - 1) + b(b - 1) + c(c - 1) + d(d - 1) \end{aligned}$$

Do a, b, c, d là các số nguyên dương, nên a và $a - 1$; b và $b - 1$; c và $c - 1$; d và $d - 1$ là hai số nguyên liên tiếp. Suy ra:

$$\begin{cases} a(a - 1):2 \\ b(b - 1):2 \\ c(c - 1):2 \\ d(d - 1):2 \Rightarrow (a^2 + b^2 + c^2 + d^2) - (a + b + c + d):2 \end{cases}$$

Mà $(a^2 + b^2 + c^2 + d^2):2 \Rightarrow (a + b + c + d):2$ (1)

Vì a, b, c, d là các số nguyên dương $\Rightarrow a + b + c + d > 2$ (2)

Từ (1) và (2) $\Rightarrow a + b + c + d$ là hợp số.

Vậy $a + b + c + d$ là hợp số.

Câu 2. (HSG 7 huyện Trực Ninh 2018 - 2019)

Tìm các số tự nhiên a, b sao cho: $(2008a + 3b + 1)(2008^a + 2008a + b) = 225$

Lời giải

Theo đề bài $\Rightarrow 2008a + 3b + 1$ và $2008^a + 2008a + b$ là hai số lẻ

Nếu $a \neq 0 \Rightarrow 2008^a + 2008a$ là số chẵn

Để $2008^a + 2008a + b$ lẻ $\Rightarrow b$ lẻ, nếu b lẻ $\Rightarrow 3b + 1$ chẵn, do đó $2008a + 3b + 1$ chẵn (không thỏa mãn), vậy $a = 0$

Với $a = 0 \Rightarrow (3b + 1)(b + 1) = 225$

Vì $b \in \mathbb{N} \Rightarrow (3b + 1)(b + 1) = 3.75 = 5.45 = 9.25$

$3b + 1$ không chia hết cho 3 và $3b + 1 > b + 1 \Rightarrow \begin{cases} 3b + 1 = 25 \\ b + 1 = 9 \end{cases} \Rightarrow b = 8$

Vậy $a = 0, b = 8$.

Dạng 2: Áp dụng định lý Fermat

A. Trắc nghiệm (nếu có)

B. Tự luận

Dạng 3: Phương pháp phân tích

A. Trắc nghiệm (nếu có)

B. Tự luận

Câu 1. (HSG 7 huyện Thiệu Hóa 2020 - 2021)

Cho đa thức: $f(x) = ax^3 + bx^2 + cx + d$ với $a \in \mathbb{N}^*$ và $f(5) - f(4) = 2022$. Chứng minh: $f(7) - f(2)$ là hợp số.

Lời giải

Xét đa thức: $f(x) = ax^3 + bx^2 + cx + d$ với $a \in \mathbb{N}^*$

Ta có: $f(5) - f(4) = (a.5^3 + b.5^2 + c.5 + d) - (a.4^3 + b.4^2 + c.4 + d)$
 $\Rightarrow f(5) - f(4) = (125a + 25b + 5c + d) - (64a + 16b + 4c + d)$
 $\Rightarrow f(5) - f(4) = 61a + 9b + c$

Mà $f(5) - f(4) = 2022 \Rightarrow 61a + 9b + c = 2022$ (1)

Lại có: $f(7) - f(2) = (a.7^3 + b.7^2 + c.7 + d) - (a.2^3 + b.2^2 + c.2 + d)$
 $\Rightarrow f(7) - f(2) = (343a + 49b + 7c + d) - (8a + 4b + 2c + d)$
 $\Rightarrow f(7) - f(2) = 335a + 45b + 5c$
 $\Rightarrow f(7) - f(2) = 5(67a + 9b + c) = 5(6a + 61a + 9b + c)$ (2)

Từ (1) và (2) suy ra: $f(7) - f(2) = 5.(6a + 2022)$ là hợp số.

Vậy $f(7) - f(2)$ là hợp số.

Câu 2. (HSG 7 huyện Tiền Hải 2021 - 2022)

Cho 2022 số $a_1, a_2, a_3, \dots, a_{2021}, a_{2022}$ là các số tự nhiên khác 0 thỏa mãn:

$$\frac{1}{a_1} + \frac{1}{a_2} + \frac{1}{a_3} + \dots + \frac{1}{a_{2021}} + \frac{1}{a_{2022}} = 1$$

. Chứng minh rằng: Tồn tại ít nhất một số trong 2022 số đã cho là số chẵn.

Lời giải

Từ $\frac{1}{a_1} + \frac{1}{a_2} + \frac{1}{a_3} + \dots + \frac{1}{a_{2021}} + \frac{1}{a_{2022}} = 1$

$\Rightarrow a_2 a_3 \dots a_{2022} + a_1 a_2 \dots a_{2021} = a_1 a_2 \dots a_{2022}$ (*)

Giả sử các số $a_1, a_2, a_3, \dots, a_{2021}, a_{2022}$ đều là số lẻ, khi đó vế trái của (*) là tổng của 2022 số lẻ nên vế trái là số chẵn, mà vế phải là số lẻ (mâu thuẫn) $\Rightarrow$ Điều giả sử sai.

Vậy do đó tồn tại ít nhất một số trong 2022 số đã cho là số chẵn (đpcm).

Câu 3. (HSG 7 Trường THCS Nguyễn Trung Trực 2018-2019) Chứng minh rằng nếu m và n là các số tự nhiên thì số: $A = (5m + n + 1)(3m - n + 4)$ là số chẵn

Lời giải

Ta xét hiệu $(5m + n + 1) - (3m - n + 4) = 5m + n + 1 - 3m + n - 4 = 2m + 2n - 3$

Với $m, n \in \mathbb{N}$ thì $2m + 2n - 3$ là một số lẻ.

Do đó trong hai số $5m + n + 1$ và $3m - n + 4$ phải có một số chẵn.

Suy ra tích của chúng là một số chẵn.

Vậy A là số chẵn.

Dạng 4: Giải phương trình nghiệm nguyên dựa vào tính chất số nguyên tố

A. Trắc nghiệm (nếu có)

B. Tự luận

Câu 1: (HSG 7 huyện Thiệu Hóa 2020 - 2021)

Tìm cặp số (x, y) nguyên thỏa mãn: $x - 2xy + y - 3 = 0$

Lời giải

$$\begin{aligned} \text{Ta có: } & x - 2xy + y - 3 = 0 \\ & \Rightarrow x(1 - 2y) + y = 3 \\ & \Rightarrow 2x(1 - 2y) + 2y = 6 \\ & \Rightarrow 2x(1 - 2y) + 2y - 1 = 6 - 1 \\ & \Rightarrow (2x - 1)(1 - 2y) = 5 \quad (1) \\ & \Rightarrow 2x - 1 \in U(5) \quad (\text{vì } x, y \in \mathbb{Z}) \\ & \Rightarrow 2x - 1 \in \{1; -1; 5; -5\} \quad (2) \end{aligned}$$

Từ (1) và (2) ta có bảng:

$2x - 1$	1	5	-1	-5
$1 - 2y$	5	1	-5	-1
x	1	3	0	-2
y	-2	0	3	1
	Thỏa mãn	Thỏa mãn	Thỏa mãn	Thỏa mãn

Vậy $(x, y) \in \{(1; -2), (0; 3), (3; 0), (-2; 1)\}$

Câu 2: (HSG 7 huyện Kinh Môn 2021 - 2022)

Tìm các số nguyên x, y biết: $x + xy + y = 2$

Lời giải

$$\begin{aligned} \text{Ta có: } & x + xy + y = 2 \\ & x(y + 1) + y + 1 = 3 \\ & (x + 1)(y + 1) = 3 \end{aligned}$$

Do x, y nguyên nên $x + 1; y + 1$ cũng nguyên

Do đó: $x + 1 \in U(3)$ (vì $x, y \in \mathbb{Z}$)

$$\Rightarrow x + 1 \in \{1; -1; 3; -3\} \quad (2)$$

Từ (1) và (2) ta có bảng:

$x+1$	1	-1	3	-3
$y+1$	3	-3	1	-1
x	0	-2	2	-4
y	2	-4	0	-2
	Thỏa mãn	Thỏa mãn	Thỏa mãn	Thỏa mãn

Vậy $(x; y) \in \{(0; 2), (2; 0), (-2; -4), (-4; -2)\}$.

Câu 3: (HSG 7 huyện Hương Khê 2021 - 2022)

Tìm số nguyên x và y biết: $\frac{5}{x} + \frac{y}{2} = \frac{1}{4}$.

Lời giải

Ta có: $\frac{5}{x} + \frac{y}{2} = \frac{1}{4} \Rightarrow \frac{5}{x} = \frac{1}{4} - \frac{y}{2} \Rightarrow x(1 - 2y) = 20$

Vì x và y nguyên mà $1 - 2y$ là số lẻ nên ta có bảng sau:

x	-20	20	-4	4
$1 - 2y$	-1	1	-5	5
y	1	0	3	-2

Vậy $(x; y) \in \{(-20; 1), (20; 0), (-4; 3), (4; -2)\}$.

Câu 4: (HSG 7 huyện Chương Mỹ 2018 - 2019)

Tìm các cặp số nguyên dương (a, b) biết: $3a - b + ab = 8$.

Lời giải

Ta có: $3a - b + ab = 8 \Rightarrow (ab - b) + (3a - 3) = 5$
 $\Rightarrow b(a - 1) + 3(a - 1) = 5 \Rightarrow (a - 1)(b + 3) = 5$

Lập bảng ta có:

$a - 1$	1	5	-1	-5
a	2	6	0	-4
$b + 3$	5	1	-5	-1
b	2	-2	-8	-4
Xét	Thỏa mãn	Không thỏa mãn	Không thỏa mãn	Không thỏa mãn

Vậy các cặp số nguyên dương (a, b) cần tìm là $(2; 2)$.

Câu 5: (HSG 7 Trường THCS Cù Chính Lan 2018 - 2019)

Tìm số nguyên x, y biết: $\frac{5}{x} + \frac{y}{4} = \frac{1}{8}$

Lời giải

Từ $\frac{5}{x} + \frac{y}{4} = \frac{1}{8} \Rightarrow \frac{5}{x} = \frac{1}{8} - \frac{y}{4} \Rightarrow \frac{5}{x} = \frac{1 - 2y}{8} \Rightarrow x(1 - 2y) = 40$
 $\Rightarrow 1 - 2y \in \text{Ước lẻ của } 40 \text{ là } \pm 1; \pm 5$

$1 - 2y$	-5	-1	1	5
x	-8	-40	40	8

y	3	1	0	-2
---	---	---	---	----

Vậy ta có các cặp số $(x; y) = \{(-8; 3); (-40; 1); (40; 0); (8; -2)\}$.

Câu 6: (HSG 7 huyện Lục Nam 2018 - 2019) Tìm số nguyên x, y sao cho $x - 2xy + y = 0$

Lời giải

Từ $x - 2xy + y = 0 \Rightarrow (1 - 2y)(2x - 1) = -1$

Vì x, y là các số nguyên nên $(1 - 2y)$ và $(2x - 1)$ là các số nguyên, do đó ta có các trường hợp sau:

$$\begin{cases} 1 - 2y = 1 \\ 2x - 1 = -1 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} x = 0 \\ y = 0 \end{cases} \text{ hoặc } \begin{cases} 1 - 2y = -1 \\ 2x - 1 = 1 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} x = 1 \\ y = 1 \end{cases}$$

Vậy có 2 cặp số x, y như trên thỏa mãn điều kiện đầu bài

Câu 7: (HSG 7 huyện Chương Mỹ 2018 - 2019) Tìm x, y nguyên biết: $xy + 3x - y = 6$

Lời giải

$$x(y + 3) - (y + 3) = 6 \Rightarrow (x - 1)(y + 3) = 6$$

Ta có bảng sau:

$x - 1$	-1	1	-3	3
$y + 3$	-3	3	-1	1
x	0	2	-2	4
y	-6	0	-4	-2

Các cặp $(x; y)$ thỏa mãn là $(2; 0); (0; -6); (4; -2); (-2; -4)$.

Dạng 5: Các bài toán về hai số nguyên tố cùng nhau

A. Trắc nghiệm (nếu có)

B. Tự luận Tài liệu được chia sẻ bởi Website VnTeach.Com

<https://www.vnteach.com>